

המשך פעילויות בעקבות הסיפור - בשוק של ז'קרבאט

מאת: אורי אלון
איורים: מנחם הלברשטט
הוצאה: כתר
קבוצת גיל: גנים צעירים

קריאה

לקרוא את הספר עם הילדים

בוודאי שמת לב שסוף הסיפור מסופר באמצעות איורים בלבד, ללא טקסט מילולי. זו אינה טעות! רצוי לתכנן מראש כיצד "לקרוא את הספר עם הילדים" אחרי שמסתיים הטקסט המחורז. האם ברור מה קורה אחרי שיוסף קונה את הדג? כדאי לזכור שעבור ילדים, האיור הוא העיקר. אפשר לבקש מהם "לקרוא את התמונות" ולגלות לנו את סוף הסיפור.

שיחה

לדפדף בספר ולעיין באיורים

כדאי לאפשר לילדים לדפדף בספר ולעיין באיורים. האם הם שמו לב לדמויות הרבות שהמאייר הוסיף לתמונות לאורך הסיפור? אפשר לבקש מהילדים להמציא דו-שיח בין הרוכלים בשוק לבין יוסף.

המחשה

להמחזי את הסיפור.

יחד עם חברות צוות הגן, או הורים, אפשר להמחזי את הסיפור.

שיחה

לשוחח עם הילדים על שני גיבורי הסיפור

אפשר לשוחח עם הילדים על שני גיבורי הסיפור, בלתוסאר ויוסף, ולהשוות ביניהם. לבלתוסאר אוצר בבית אך אינו משתף אחרים בעושרו, ואילו יוסף העני שמח בחלקו ופותח את ביתו לאורחים בשבת.

שיחה

חסכהמושגים "חסכן" ו"קמצן"

האם ילדי הגן מכירים ומבינים את המושגים "חסכן" ו"קמצן"? ניתן לשוחח על נדיבות שאינה תלויה בכסף ועל הקנאה, ולשאול את הילדים למה לדעתם היה לבלתוסאר כל כך חשוב שאוצרו לא ייפול לידי יוסף.

יצירה

להכין עם הילדים אביזרים פשוטים

כדאי להכין עם הילדים אביזרים פשוטים (יהלום יקר שעשוי מכדור של נייר כסף, מגבת שהופכת לטורבן) ולעודד אותם להתחפש לדמויות בסיפור ולהמחזי אותו. הילדים יכולים לקחת הביתה את האביזרים יחד עם עותקי הספר האישיים ולהמחזי את הסיפור בעזרתם בחיק המשפחה.

משחק

משחק הסוציו-דרמטי

כדאי לחשוב איזו תחפושות, בובות ואביזרים נמצאים בפינת הבובות בגן, שיעודדו את שילוב הסיפור במשחק הסוציו-דרמטי של הילדים?

לצאת החוצה

להמליץ למשפחות לבקר עם הילדים בשוק הסואן הבת של יוסף מתלווה אליו לקניות בשוק. אפשר לשאול את הילדים אם גם הם שותפים לקניות עם ההורים, והאם הם עורכים קניות בשוק או במרכול? אפשר להמליץ למשפחות לבקר עם הילדים בשוק הסואן ² הרפתקה מענגת עבור ילדים צעירים! ההורים והילדים יכולים להכין יחד רשימה מצוירת של מצרכים לשבת ולהציע לילדים לחפש אותם בין דוכני השוק או בחנות.

שיחה

לשוחח עם הילדים על יום שישי בגן שלכם יוסף עובד כל השבוע, וביום שישי מתכונן לשבת. אפשר לשוחח עם הילדים על יום שישי בגן שלכם. איך אתם מתכוננים לשבת? האם ביום שישי סדר-יום שונה, האם אתם עורכים טקס קבלת שבת, אופים חלות, עורכים סעודה משותפת? האם יש שירים, סיפורים ותכנים מיוחדים ליום שישי? כדי להבליט את השבת וההכנות אליה בגן, אפשר להכין כמה עיסוקים מיוחדים שיהיו בלעדיים ליום שישי (למשל, בגדי שבת לבובות, משחקי קופסא או קלפים בנושא השבת, פינת קריאה בה הורים שאינם ממהרים לעבודה יוכלו לקרוא ספרים עם הילדים³).

השראה

לכל משפחה שבת אחרת, ייחודית לה לכל משפחה שבת אחרת, ייחודית לה. בעקבות הסיפור אפשר לבקש מההורים והילדים לשוחח על האופן שבו המשפחה שלהם מציינת את השבת. מה הם עושים במיוחד בשבת, האם הם מבליים עם חברים או משפחה, את מי הם מארחים? אפשר לבקש מההורים והילדים להכין ציור של "השבת שלנו", ולהציג את הציורים על לוח בגן.

השראה

להיזכר יחד בשירים ובסיפורים שעוסקים בשבת מקורות רבים מספרים לנו על הייחוד של השבת ועל ההכנות לקראתה. תוכלו להיזכר יחד בשירים ובסיפורים שעוסקים בשבת, למשל השיר "מי אוהב את השבת" מאת אהוד מנור, "חנה'לה ושמלת השבת" שכתב יצחק דמיאל, "התבלין החסר" בעיבוד של דבורה עומר ועוד.

שיחה

לשוחח עם ילדיכם על שני גיבורי הסיפור אפשר לשוחח עם ילדיכם על שני גיבורי הסיפור, בלתוסאר ויוסף, ולהשוות ביניהם. לבלתוסאר אוצר בבית אך אינו משתף אחרים בעושרו, ואילו יוסף העני שמח בחלקו ופותח את ביתו לאורחים בשבת.

שיחה

לדבר על המושגים "חסכן" ו"קמצן" כדאי לדבר על המושגים "חסכן" ו"קמצן" שמוזכרים בסיפור, ולשוחח על נדיבות שאינה תלויה בכסף. ניתן גם לשוחח על הקנאה, ולשאול את ילדיכם למה לדעתם היה לבלתוסאר כל כך חשוב שאוצרו לא ייפול לידי יוסף.

יצירה

להכין אביזרים פשוטים אפשר להכין אביזרים פשוטים (יהלום יקר שעשוי מכדור של נייר כסף, מגבת שהופכת לטורבן), להתחפש לדמויות בסיפור ולהמחזי אותו כמשפחה. ניתן גם להעלות הצגה של הסיפור בעזרת בובות וחיות פרווה.

לַצֵּאת הַחוּצָה

ביקור בשוק הסואן
הבת של יוסף מתלווה אליו לקניות בשוק. איפה אתם עורכים קניות, בשוק או במרכול? ביקור בשוק הסואן יכול להיות הרפתקה מענגת עבור ילדים צעירים. תוכלו להכין יחד רשימה מצוירת של מצרכים לשבת ולחפש אותם בין דוכני השוק או בחנות.

הַשְׁרָאָה

לשוחח עם ילדיכם על האופן שבו המשפחה שלכם מציינת את השבת
בעקבות הסיפור תוכלו לשוחח עם ילדיכם על האופן שבו המשפחה שלכם מציינת את השבת. מה אתם עושים במיוחד בשבת, את מי אתם מארחים? אפשר להכין עם ילדיכם אלבום צילומים וציורים של "השבת שלנו", ובו תציינו את האנשים והדברים המייחדים את השבת במשפחה שלכם.

כָּלְלִי

הכנות לקראת בואם של אורחים
האם גם אתם, כמו יוסף ומשפחתו, אוהבים לארח ולהתארח בשבת? ילדים רבים נהנים להשתתף בהכנות לקראת בואם של אורחים. הם יכולים להכין שלט "ברוכים הבאים" ולתלות אותו בכניסה לבית, לעזור לערוך את השולחן, לסייע בעבודות המטבח או לקשט את השולחן בציורים מיוחדים לכל אחד מהסועדים.

הַגִּיגָה

להיזכר יחד בשירים ובסיפורים שעוסקים בשבת
מקורות רבים מספרים לנו על הייחוד של השבת ועל ההכנות לקראתה. תוכלו להיזכר יחד בשירים ובסיפורים שעוסקים בשבת, למשל השיר "מי אוהב את השבת" מאת אהוד מנור, "חנה'לה ושמלת השבת" שכתב יצחק דמיאל, "התבלין החסר" בעיבוד של דבורה עומר ועוד.

 העשרה

יוסף מוקיר שבת

האם אתם מכירים גרסה אחרת של הסיפור "יוסף מוקיר שבת"? תוכלו לספר אותו לילדיכם ולהשוות בין הגרסאות.

 שיחה

האיורים בעמודים האחרונים של הספר מספרים לנו ללא מילים את סוף הסיפור האיורים בעמודים האחרונים של הספר מספרים לנו ללא מילים את סוף הסיפור. אפשר להתבונן בהם יחד ולספר במילים שלכם מה קורה אחרי שיוסף קונה את הדג הגדול לכבוד שבת. כדאי גם לשים לב לדמויות הרבות שהמאייר הוסיף לתמונות לאורך הסיפור, ולהמציא דו-שיח בין הרוכלים בשוק לבין יוסף.

www.pjisrael.org עוד פעילויות באתר ספריית פיג'מה